

Notitie / Memo

HaskoningDHV Nederland B.V.
Water

Aan: Gemeente Diemen
Van: Jeroen Groenendijk
Datum: 31 oktober 2016
Kopie: Adriaan Koopman, Willem Kuijsten (RHDHV)
Ons kenmerk: WATE_BE3493N001F04
Classificatie: Projectgerelateerd

Onderwerp: Aanvullende quickscan flora en fauna - spooronderdoorgang Diemen

Inleiding

Gemeente Diemen is, in samenwerking met ProRail, voornemens om de huidige gelijkvloerse kruising van de Ouddiemerlaan en het spoor bij station Diemen om te bouwen naar een kruising waarbij de Ouddiemerlaan onder het spoor door loopt. Het bestemmingsplan moet voor de betreffende percelen worden gewijzigd om deze ontwikkeling mogelijk te maken. Ten behoeve van die bestemmingsplanwijziging moet onder meer onderzocht worden of beschermde natuurwaarden negatieve effecten kunnen ondervinden door de beoogde ontwikkeling. Door Arcadis (2015) is een ecologische quickscan uitgevoerd ten behoeve van dit project. In een later stadium zijn de plannen van de spooronderdoorgang echter meer uitgewerkt, waardoor ook het plangebied en de werkzaamheden enigszins aangepast zijn. In deze notitie wordt daarom een aanvulling van en actualisatie gegeven op de quickscan van Arcadis.

Voor de actualisatie en aanpassing zijn bestaande gegevens gebruikt en zijn veldonderzoeken uitgevoerd. Per 1 januari zal bovendien de nieuwe Wet Natuurbescherming (WN) in werking treden, waarmee onder meer de lijst van beschermde soorten zal veranderen. Deze nieuwe wet is dan ook het relevante toetsingskader. In deze notitie komen aan de orde:

- Een beschouwing van de delen van het plangebied van het bestemmingsplan die niet in de quickscan ecologie van Arcadis zijn opgenomen, zodat het bestemmingsplan en het werkterrein ten behoeve van de aanleg van de spooronderdoorgang afgedekt zijn;
- Een actualisatie van de quickscan naar de nieuwe lijst van beschermde soorten onder de WN;
- Een aanpassing van het advies met betrekking tot aanvullend onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten;
- Een beschrijving van noodzakelijke mitigerende maatregelen om mogelijke negatieve effecten op mogelijk voorkomende beschermde soorten te voorkomen;
- Een inschatting van waarschijnlijkheid dat een eventueel benodigde ontheffing zal worden verleend door bevoegd gezag.

Plangebied

Het plangebied staat weergegeven in Figuur 1. Rood gearceerd is het gebied dat in deze notitie wordt behandeld. In groen het gebied dat overeenkomt met de plangebiedbeschrijving in de quickscan ecologie van Arcadis (2015). De delen die rood gearceerd zijn zonder overlap met het groene gebied worden dus in deze notitie aanvullend beoordeeld op het mogelijk voorkomen van beschermde soorten. Ten noorden van het spoor betreft dit enkele kleine huizen.

Figuur 1: Het plangebied volgens de huidige tekening (rood gearceerd) ten opzichte van het gebied dat is onderzocht door Arcadis (2015; lichtgroen). Nummers 1 en 2 verwijzen naar de uitbreidingen van het plangebied die hieronder besproken worden.

Figuur 2: Tekening van de situatie tijdens aanleg van de spooronderdoorgang.

Geplande ontwikkeling

Er wordt een ongelijkvloerse kruising van de Ouddiemerlaan met het spoor gerealiseerd, waarbij de Ouddiemerlaan onder het spoor doorloopt. De Ouddiemerlaan zal van beide kanten richting het spoor geleidelijk omlaag lopen. Tijdens de werkzaamheden zal de Ouddiemerlaan worden omgeleid middels een tijdelijke weg, die langs de westkant van de huidige kruising langs zal lopen en zal aansluiten op de Martin Luther Kinglaan (Figuur 2). Die tijdelijke weg en het benodigde werkterrein leggen ruimtebeslag op de huidige fietsenstallingen, bermen en parkeerplaatsen langs het Van Gemertplein, een groot deel van het plantsoen van het Van Gemertplein, de parkeerplaats en de percelen van Harmonielaan 1 t/m 7. De huizen op die laatste plek worden gesloopt. Ook zal er een aantal bomen gekapt worden.

Resultaten

Beschrijving aanvullend plangebied

Ten noorden van het spoor is het plangebied uitgebreid met een aan de Harmonielaan gelegen terrein (nr. 1 in Figuur 1), dat aan de zuidkant overgaat in de parkeerplaats en ten oosten in de Ouddiemerlaan. Op dit terrein staan vier kleine huizen (Harmonielaan nrs. 1 t/m 7). De achtertuinen gaan over in een bosschage die tevens de noordrand van de parkeerplaats vormt.

De uitbreiding van het plangebied aan de zuidwestrand (nr. 2) ligt ten zuiden van het spoor en ten westen van het Van Gemertplein. Een deel betreft een kleine hoek van de groenstrook langs het spoor, bestaande uit een met enkele kleine bomen omrand terrein waar materiaal en materieel staat opgeslagen. Verder betreft de uitbreiding een smalle strook die bestaat uit de weg en bijbehorende parkeerplaatsen en bermen om het Van Gemertplein.

Mogelijk voorkomende beschermde soorten

Vaatplanten

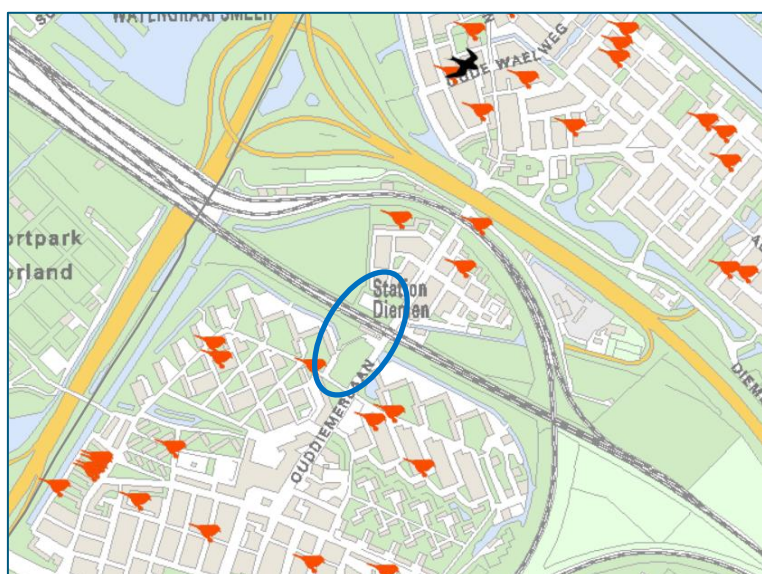
Uit de NDFF database blijkt dat er geen waarnemingen uit de omgeving van het plangebied bekend zijn van plantensoorten die volgens de nieuwe WN beschermd zijn. De rietorchis, door Arcadis (2015) genoemd als mogelijk voorkomende soort, is onder de vigerende FFwet beschermd. Volgens de NDFF komen in de regio ook de grote keverorchis (op de Joodse begraafplaats), vleeskleurige orchis, moeraswespenorchis (Diemen-Noord) en daslook (in het bos op ongeveer 200 meter noordelijk van de parkeerplaats) voor. De genoemde orchideeën en daslook zijn beschermd volgens tabel 2 van de vigerende FFwet; deze bescherming vervalt met het ingaan van de WN. In het plangebied zijn echter geen geschikte groeiplaatsen voor deze soorten aanwezig. Rietorchis groeit op matig voedselrijke, vochtige oevers of graslanden; deze zijn niet aanwezig, de oevers van de sloten zijn te steil en te voedselrijk. Daslook is een bossoort en komt dus ook niet in het plangebied voor. Vleeskleurige orchis en moeraswespenorchis komen voor op matig voedselrijke, vochtige, neutrale tot basische plekken met open en lage vegetatie; die zijn niet aanwezig in het plangebied – ook niet in het door Arcadis (2015) onderzochte gebied. De grote keverorchis, tenslotte, komt op vergelijkbare, maar ook wat drogere plaatsen met meer opgaande vegetatie, voor als voornoemde soorten.

Conclusie: Beschermde vaatplanten komen niet voor in het plangebied.

Broedvogels

Het plangebied biedt veel broedgelegenheid voor algemene vogelsoorten van stedelijk gebied. De oevers van de sloten kunnen nestgelegenheid bieden voor algemene watergebonden soorten als wilde eend en meerkoet. In de bomen en struiken rondom de parkeerplaats, de Harmonielaan en het Van Gemertplein kunnen vogels van tuinen en parken broeden, zoals eksters, grote bonte specht, koolmees, winterkoning en merels.

De huismus, waarvan het nest jaarrond beschermd is, zou kunnen broeden onder de dakpannen van de huizen aan de Harmonielaan. Er is ook ruim voldoende foerageergebied voor huismussen rondom aanwezig, in combinatie met groenblijvende heesters, heggen en plekken waar ze een stofbad nemen. De huismus broedt in huizen in de omgeving van het plangebied (Figuur 3; onderzoek Gemeente Amsterdam). Voor gierzwaluwen zijn de huisjes matig geschikt; ze zijn erg laag en er staan betrekkelijk veel bomen omheen zodat het uitvliegen lastig is. In het afgelopen seizoen (2016) is onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van gierzwaluw-nesten. De bij dit onderzoek aangetroffen huismussen zijn ook opgenomen in de inventarisatie, maar er is niet gericht gezocht naar deze laatste soort. Er zijn geen nestplaatsen waargenomen ter plaatse van de Harmonielaan 1 t/m 7. Gierzwaluwnesten zijn dus uit te sluiten, maar huismusnesten niet. Het dichtstbijzijnde aangetroffen huismussennest was bij de Harmonielaan 21 (direct ten noorden van het plangebied in Figuur 3).

Figuur 3: Bekende nestplaatsen van huismus (rood) en gierzwaluw (zwart) in de omgeving van het plangebied (blauw omljnd).
Bron: gemeente Amsterdam (<http://maps.amsterdam.nl/vogels/?LANG=nl>)

Conclusie: Algemene vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten (bv. meerkoet, wilde eend, merel, koolmees) broeden naar alle waarschijnlijkheid in het plangebied. Daarnaast kunnen er nesten van de huismus, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, in de te slopen huizen aanwezig zijn.

Grondgebonden zoogdieren

Grondgebonden zoogdiersoorten die in het plangebied kunnen voorkomen zijn algemene soorten als egel, huisspitsmuis, bosmuis en huismuis. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van ontheffingplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen, zowel in de FFwet als de WN. Strikter beschermde soorten in de regio - waarvoor geen vrijstelling geldt - zoals waterspitsmuis is geen geschikt leefgebied aanwezig; de rietoevers zijn te steil en er is geen ondiep water waar ze kunnen foerageren. Het voorkomen van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten is uitgesloten.

Conclusie: Strikt beschermde grondgebonden zoogdieren komen niet voor in het plangebied.

Vleermuizen

De kleine huizen aan de Harmonielaan 1 t/m 7 kunnen verblijfplaatsen herbergen van de gebouwwonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Onder de dakgoot zit een smalle dunne lijst tegen de gevel, die vleermuizen mogelijk toegang biedt tot geschikte verblijfplaatsen.

Ook onder de dakpannen en achter ventilatie- /spouwgaten zijn mogelijk ruimtes aanwezig die als verblijfplaats kunnen dienen. Vleermuizen hebben door het jaar heen verschillende typen verblijfplaatsen. In het voorjaar en de zomer worden kraam- (alleen vrouwtjes) en zomerverblijfplaatsen bezet, in het najaar paarverblijfplaatsen en in de winter, winterverblijfplaatsen. Op voorhand is niet uit te sluiten dat één of meerdere van dit soort verblijven aanwezig zijn in de huisjes.

Er is een aantal bomen met gaten in het plangebied, welke mogelijk verblijfplaatsen bieden aan de boombewonende ruige dwergvleermuis en/of rosse vleermuis. Dit was ook door Arcadis (2015) gesignaleerd.

Figuur 4: De huisjes aan de Harmonielaan met voor vleermuizen geschikte structuren (daklijsten, dakpannen, spouwgaten) en rechtsonder een dwarsloot langs de westrand van de parkeerplaats, geschikt foerageergebied.

Daarnaast zijn er mogelijk geschikte foerageergebieden in de vorm van een parkje (het Van Gemertplein) met een grasveld, bomen en een vijvertje. Ook aan de noordkant van het spoor is geschikt foerageergebied bij de bomenrijen rondom de parkeerplaats en de daarlangs liggende smalle sloten (Figuur 4). Soorten die hiervan gebruik kunnen maken zijn gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger; eventueel ook rosse vleermuis.

Op het moment van schrijven van deze notitie wordt er een inventarisatie uitgevoerd van gebruik van het plangebied door vleermuizen, volgens het Vleermuisprotocol (BIJ12, Zoogdiervereniging en NGB, 2013). Deze inventarisatie betreft onderzoek aanvullend op de inventarisatie zoals beschreven in onderhavige rapportage.

Conclusie: In het plangebied kunnen verblijfplaatsen aanwezig zijn van de streng beschermde gewone dwergvleermuis, laatvlieger (in de te slopen huizen) en/of ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis (bomen met holten). Deze vier soorten kunnen ook foerageren in de plantsoenen en langs de bomenrijen en sloten.

Reptielen en amfibieën

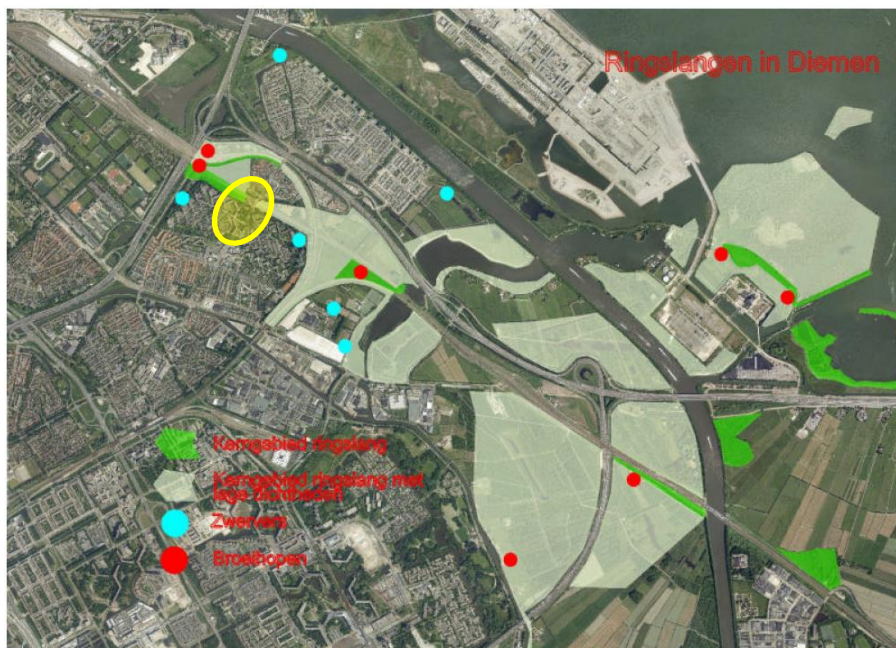
Door Arcadis (2015) is aangegeven dat de hazelworm zou kunnen voorkomen in het plangebied. Dit is echter op basis van regionale verspreidingsgegevens niet aannemelijk. Zowel uit de NDFF als uit gegevens van RAVON en telmee.nl blijkt dat deze soort nooit in de regio is waargenomen; de dichtstbijzijnde plaats waar een natuurlijke populatie voorkomt is het Naardermeer, op 10 km afstand hemelsbreed. (De opgegeven waarneming in Amsterdam-West betreft geen natuurlijke vondst c.q. populatie.) Het is niet aannemelijk dat deze soort vanuit het Gooi of de Kennemerduinen een dergelijke stedelijke omgeving bereikt. Het voorkomen van de hazelworm in het plangebied is daarom uitgesloten.

Figuur 5. Waarnemingen van hazelworm in de periode 2006-2016 (gegevens NDFF). De rode pijl geeft de planlocatie bij de Ouddiemerlaan in Diemen aan.

Het voorkomen van rugstreepkikkers in het Diemerpark is bekend (NDFF). In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van deze soort bekend. Deze soort leeft in dynamisch habitat, in Nederland zijn dit vaak zandige of anderszins vergraafbare terreinen waar (tijdelijke) plassen in liggen. Ook komt de soort voor in polders in het laagveengebied; de sloten kunnen dienen als voortplantingswater. Landhabitat kan dan ook bestaan uit boerenerven met losliggende rommel. Het plangebied is in de huidige situatie niet geschikt. Tijdens de werkzaamheden kunnen er meer mogelijkheden voor rugstreepkikkers ontstaan, als er zandige delen met bouwafval zijn. Er zijn echter geen geschikte voortplantingswateren; de sloten zijn te beschadigd en hebben steile oevers, waardoor het water slecht opwarmt. De vijver in het Van Gemertplein is beschoeid en ook ongeschikt. Omdat bovendien de afstand tot het Diemerpark, en de isolatie door o.a. het Amsterdam-Rijnkanaal erg sterk is, is het uitgesloten dat rugstreepkikkers nu of in de nabije toekomst voorkomen in het plangebied.

Volgens gegevens van Gemeente Diemen en de NDFF komt de ringslang voor langs de spoortaluds; het plangebied grenst aan een van de kerngebieden (Figuur 6). In de huidige situatie vormt de Ouddiemerlaan een barrière in de ecologische verbinding die oost-west langs het spoor loopt (vooral noordzijde, maar ook zuidzijde). De duikers die onder de Ouddiemerlaan doorgaan zijn niet functioneel als verbinding; het zijn kleine lange donkere buizen waar ringslangen niet doorheen gaan.

Figuur 6: Ringslangenbiotoop in Diemen, volgens de Natuurwaardenkaart Diemen (Gemeente Diemen, september 2007). Globale aanduiding bestemmingsplangebied geel omljnd.

Ringslangen komen op warme dagen in het vroege voorjaar uit de winterverblijven en gaan dan meteen paren, vaak in klusjes van meerdere individuen. Op dergelijke warme dagen moet de plek rondom het winterverblijf kunnen opwarmen. De spoordijk ter hoogte van het plangebied – ten noorden van het spoor – is niet geschikt als (winter)verblijfplaats voor ringslangen, omdat het een zeer compacte dijk is met spoorgrindbestorting en daardoor geen holtes heeft die door ringslangen kunnen worden gebruikt. Het talud ligt naar het noorden toe gericht en is nogal dicht begroeid, waardoor het niet van betekenis is als zonplek. De direct naastgelegen sloot is dicht begroeid en is in principe geschikt foerageergebied, echter door de sterke beschaduwing van de sloot zal de dichtheid aan prooien (voornamelijk amfibieën) laag zijn. Vanwege de barrière in de vorm van de Ouddiemerlaan kunnen ringslangen wel in dit doodlopende stukje sloot met rietoevers terecht komen. Het is daarom niet uitgesloten dat er exemplaren aanwezig kunnen zijn, maar de spoordijk en de sloot (inclusief oevers) vormen geen belangrijk onderdeel van het leefgebied.

Ook de ten zuiden van het spoor gelegen sloot en bijbehorende steile oevers, die buiten het plangebied liggen, zijn geschikt als foerageergebied, maar niet als winter- en paargebied, eveneens vanwege te sterke beschaduwing. Ringslangen kunnen aanwezig zijn, maar de sloot en de oevers vormen geen belangrijk leefgebied.

Met de nieuwe spooronderdoorgang komt er een “veilige oversteeek” voor de ringslangen over de Ouddiemerlaan. In de toekomst kan er dus een belangrijke verbindende functie ontstaan van de sloot en de oevers.

Conclusie: De ringslang kan voorkomen in de sloten en rietoevers langs het spoor. Er is echter geen leefgebied dat van belang is voor vaste verblijfplaatsen van deze soort; eventueel voorkomende ringslangen zijn zwervers. De hazelworm, rugstreeppad of andere beschermde reptielen en amfibieën komen niet voor in het plangebied.

Vissen

De kleine modderkruiper is volgens de NDFF waargenomen in een sloot langs de A10 bij de Oostelijke Ringdijk, westelijk van het plangebied. De sloten langs het spoor, zowel aan de noord- als aan de zuidkant, zou leefgebied kunnen zijn van de kleine modderkruiper. De aanwezigheid van bittervoorn is vanwege de afwezigheid van de soort in de ruimere omgeving minder waarschijnlijk, maar niet volledig uit te sluiten. Bovendien zijn de sloten erg smal en donker door de dichte rietoevers, wat ze minder geschikt maakt voor deze soorten. Desondanks is het voorkomen van zowel kleine modderkruiper als bittervoorn niet uit te sluiten. Deze soorten zijn beschermd onder de vigerende FFwet, maar zijn volgens de toekomstige WN niet meer beschermd.

Conclusie: De kleine modderkruiper en de bittervoorn kunnen voorkomen in de sloten langs het spoor. Deze soorten zijn echter volgens de toekomstige WN niet meer beschermd.

Ongewervelden

Er zijn geen waarnemingen van beschermde ongewervelden bekend uit het plangebied of de omgeving (NDFF). Er is ook geen geschikt leefgebied aanwezig voor soorten uit deze groep. Het voorkomen van beschermde ongewervelden in en nabij het plangebied is uitgesloten.

Conclusie: Beschermde ongewervelden komen niet voor in het plangebied.

Samenvatting resultaten

In de onderstaande Tabel 1 staat per soortgroep aangegeven of en zo ja welke soorten kunnen voorkomen in de invloedssfeer van de geplande ontwikkeling in Diemen.

Tabel 1: Mogelijk voorkomende beschermde soorten van de Flora- en faunawet in of nabij het plangebied, op basis van beschikbare verspreidingsinformatie en veldbezoek.

Soortgroep	Mogelijk aanwezig	Mogelijk voorkomende soorten	Beschermingscategorie	
			vigerende FFwet (t/m 31-12-2016)	toekomstige WN (per 1-1-2017)
Vaatplanten	Nee			
Grondgebonden zoogdieren	Nee			
Vleermuizen	Ja	gewone en ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger (mogelijk verblijfplaatsen en foerageergebied)	tabel 3	beschermd
Vogels	Ja	algemene struweelvogels, bv. houtduif, ekster, merel	niet-jaarrond beschermd	beschermd
	Ja	huismus	jaarrond	beschermd

			beschermd	
Reptielen en amfibieën	Ja	ringslang	tabel 3	beschermd
Vissen	Ja	kleine modderkruiper, bittervoorn	tabel 2	niet beschermd
Ongewervelden	Nee			

Mogelijke negatieve effecten

Vleermuizen

Door de kap van bomen met holten kunnen eventueel aanwezige verblijfplaatsen van ruige en/of rosse vleermuizen worden vernietigd. Daarnaast kan hiermee foerageergebied verloren gaan van meerdere vleermuissoorten. Ook het slopen van de huizen aan de Harmonielaan 1 t/m 7 zou kunnen leiden tot verlies van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen en/of laatvlieger.

Sloop of bomenkap in een kwetsbare periode kan tot gevolg hebben dat individuen worden gedood of verwond.

Broedvogels

Het kappen van bomen, het rooien van struweel en het maaien en het vergraven en bebouwen van de oevers kan leiden tot verlies van nestgelegenheid van algemene vogelsoorten. Indien dit in het broedseizoen gebeurt, dan is vernietiging mogelijk van nesten met eieren of kuikens (ekster, merel, winterkoning, wilde eend, meerkoet etc.).

De sloop van de huizen aan de Harmonielaan zou kunnen leiden tot vernietiging van jaarrond beschermde nestplaatsen van de huismus. Ook hier geldt dat indien in het broedseizoen wordt gesloopt, de kans bestaat dat nesten verloren gaan en dus eieren of kuikens gedood worden. De huismus zal ook foerageergebied rondom het eventuele nest verliezen.

Ringslang

De tijdelijke weg zal over een klein deel van de huidige sloot langs de noordkant van het spoor komen te liggen, waardoor dit stukje sloot met bijbehorende oevers verloren gaat. Mogelijk betekent dit een verlies van een marginaal foerageergebied van de ringslang. Verblijfplaatsen gaan echter niet verloren, er is immers geen broeihoop of winterverblijf aanwezig. Het verlies van foerageergebied is dermate minimaal dat er geen verlies van functionaliteit van leefgebied aan de orde is. Er kan mogelijk worden gezorgd voor een verbinding tussen de slootdelen aan weerszijden van de Ouddiemerlaan in de toekomstige situatie; dit is echter nog niet uitgewerkt in het ontwerp.

De kans op doden of verwonden van ringslangen is erg klein, omdat individuen tijdig een veilig heenkomen kunnen zoeken.

Vissen

Het tijdelijk dempen van de sloot aan de noordzijde van het spoor (naar schatting ongeveer 60 meter slootlengte) kan leiden tot een marginaal en tijdelijk verlies van leefgebied van kleine modderkruiper en bittervoorn. Omdat de sloot deel uitmaakt van een groot slootsysteem van meerdere kilometers, is het verlies van leefgebied verwaarloosbaar. Het dempen kan zonder maatregelen wel leiden tot doden en verwonden van individuen van deze soorten.

In de onderstaande Tabel 2 staat samengevat welke effecten er te verwachten zijn op beschermde soorten.

Tabel 2: Mogelijke negatieve effecten op beschermde soorten door de voorgenomen ontwikkeling.

Soortgroep	Mogelijk voorkomende soorten	Mogelijk effect
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis, laatvlieger	vernietiging van verblijfplaatsen door sloop huizen; verlies van foerageergebied; doden of verwonden van individuen
	ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis,	vernietiging van verblijfplaatsen door kap van bomen; verlies van foerageergebied; doden of verwonden van individuen
Vogels	algemene struweelvogels, bv. houtduif, ekster, merel	verlies van broedbiotoop vernietiging van nesten; doden of verwonden van kuikens c.q. eieren
	huismus	
Reptielen	ringslang	marginaal verlies van foerageergebied, geen aantasting van functionaliteit verblijfplaats of leefgebied
Vissen	kleine modderkruiper, bittervoorn	marginaal verlies van leefgebied; doden of verwonden van individuen

Mitigerende maatregelen

De negatieve effecten op vleermuizen kunnen met de volgende maatregelen worden verminderd:

- sloop van gebouwen en kap van bomen buiten de kwetsbare perioden van de vleermuissoorten
- het “vleermuisvriendelijk verjagen” van individuen uit verblijfplaatsen voorafgaand aan de sloop en kap
- het aanbieden van voldoende vervangende verblijfplaatsen in de vorm van vleermuiskasten, ruim voordat de huidige verblijfplaatsen worden vernietigd

Het is echter afhankelijk van de daadwerkelijk aanwezige soorten en typen verblijfplaatsen welke mitigatie nodig is. Daarom is er aanvullend onderzoek nodig naar aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied en op welke wijze ze gebruik maken van de elementen. Op het moment van schrijven van deze notitie is dit onderzoek in uitvoering. De resultaten zullen in het najaar van 2016 worden gerapporteerd.

Negatieve effecten op broedvogels kunnen worden voorkomen door:

- buiten het broedseizoen de werkzaamheden uit te voeren die leiden tot verlies van de nestplaatsen (kap, sloop, struweelverwijdering, werkzaamheden aan water en oevers etc.);
- het aanbieden van voldoende vervangende nestgelegenheid in de vorm van nestkasten, ruim voordat de huidige verblijfplaatsen worden vernietigd (ten aanzien van huismussen)

Ook hier geldt dat bekend moet zijn of de huismus daadwerkelijk nestplaatsen heeft in de te slopen huizen. Dan kan ook bepaald worden hoeveel en welke typen nestkasten en eventuele beplanting moeten worden geplaatst. Aanvullend onderzoek naar broedende huismussen is daarom nodig.

Ten aanzien van de ringslang is het voldoende om bij het dempen of vergraven van de sloot en rietoevers één kant op te werken, vanaf de Ouddiemerlaan richting het westen. Op die manier kunnen ringslangen zich tijdig uit de voeten maken en worden slachtoffers voorkomen. Van overtreding van de FFwet of WN is dan geen sprake.

Ten aanzien van vissen is, aanvullend op het één kant op werken zoals hierboven genoemd, het wegvangen van individuen nodig voorafgaand aan demping of vergraving. Weggevangen individuen moeten meteen worden uitgezet in nabijgelegen geschikt water dat niet aangetast wordt. Op die manier worden slachtoffers voorkomen en is van overtreding van de FFwet geen sprake. Weliswaar zijn de

bittervoorn en kleine modderkruiper onder de toekomstige WN niet meer beschermd, maar in het kader van de zorgplicht wordt deze maatregel nog steeds nodig geacht.

Noodzaak aanvullend onderzoek

Zoals hierboven al aangegeven, is het voor vleermuizen en huismus nodig om aanvullend onderzoek te laten uitvoeren. Voor vleermuizen is dit reeds in gang gezet. Voor huismus dient dit in een later stadium nog te worden gedaan. Op basis van dit aanvullende onderzoek wordt duidelijk of de soorten voorkomen, zo ja hoe ze het plangebied gebruiken en hoe de mitigatie moet worden ingevuld.

Consequenties m.b.t. Wet Natuurbescherming

Als er verblijf- c.q. nestplaatsen zijn van vleermuizen en/of huismus die komen te verdwijnen door de geplande ontwikkeling, dan moet er een ontheffing worden aangevraagd bij bevoegd gezag voor het verstoren van die verblijfplaatsen. Omdat de mitigatie voor deze soorten goed uitvoerbaar is en er duidelijke voorschriften zijn vanuit de soortenstandaards, is te verwachten dat bevoegd gezag die ontheffing ook zal verlenen.

Bronnen

- Arcadis, 2015. Diemen, Odg. Ouddiemerlaan_Inventarisatie. Arcadis notitie 23 juni 2015.
- BIJ12, Zoogdiervereniging en NGB, 2013. Vleermuisprotocol.